

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
 Pénzben vagy Pénztári hához küldve:
 egész évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
 negyed évre 1 ft. 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N.
 könyvker. (Sudobányi-tér.)

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábnos példát sor egyeztet
 megjelölésért 6 kr., 3-szor 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. Újzelenő. — Minden
 hirdetés után 30 kr. békéjűdíj úze-
 tendő. A nyitólát 1 példát sor 10 kr.
 A hirdelési díj előre úzelenő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Lajos napja.

Az évek jönnek, az évek mennek, a nagy napok szemtanúi, hősei fogynak, halmak, csak egy nem fogy és apad; a magyar nemzet kegyelme és hálaérzete azon férfú iránt, kinek népnapij ünnepelte a héten Magyarország.

Kossuth Lajos! Ez a név a magyar nemzet újjászületésének, megdicsőítésének története. Jelszó, mely Magyarország függetlenségét jelenti; lobogó, melynek szárnyát, ha valaha szabad röpködésben a szellő játékaának adjuk, úgy fognak fiaink és unokáink egyesülni alatta, mint a zöld foszlányok alatt a mohamedán világ, ha akad még valaha szultán elég merész, hogy a próféta örök zászlaját ki merje bontani.

És az a varázs, mely a magyar szíveket e névhez fűzi, nem fog eltűnni és szétfoszlanni soha, még akkor sem, ha ama nagy szív már hantok alatt fog porladni. Épen úgy nem, mint nem foszlott szét a Rákóczy név varázsa, s azon lobogó felvillanyzó hatása, mely e dicső jelszó alatt hívta föl a magyart a küzdelemre:

„A hazáért és szabadságért!”

Lehetnek, vannak hibáink elég nagy számban, melyek hétköznapi erkölcsi és anyagi káunkra szolgálnak, de vannak értékeink is, melyek jogot adnak az élethez, melyek tisztelre kényszerítik még a nemes tulajdonságokat tisztelni képes ellenségeket is, s melyek mindig kiengesztelik és részvétre lágyítják nagy pillanatokban az irányunkban sokszor nagyon is haragos és rideg isteneket is.

A hazaszeretet, az áldozatkészség a kegyelet és hála. A nagyjaink és érdemeseink iránt az a nyílt szívű becsületesség, ezek azon értékek, melyek a magyar nemzet jó hírnevét megalapították, a melyek önmagunk előtt is önértre jogosítanak, s a melyek nevében jognak van követelni az életet, — a nemzeti életet.

A kegyelet és a hála. A héten ennek az érzésnek hódoltunk, ezen oltárnál áldoztunk.

De hogy áldozatunk tömjén füstje ég fel törhessen, az áldozatnak méltónak kellett lenni.

Nem az egyént ünnepeltük. Arra elég a szeretetnek és megemlékezésnek egy feljé lehelő sóhajtása, hanem ünnepeltük az elvet, az eszmét, a törekvést, a melynek e nagy szellem életét szentelte.

Ünnepeltük a célt, a melyért küzdött, az eszményt, mi nemes törekvést tűz-sugárként vezette.

Ez a cél, ez az eszmény: Magyarország függetlensége, s az ünneplés abban állt: tettünk hűségi esküdt és fogadást e szent zászlóra, tettünk ígéretet önmagunknak egymásnak, hogy e szent cél felé vezető ösvényről soha sem térünk le. Hogy életünk céljál Magyarországot függetlenségének helyreállítását tűzzük ki. Hogy hívek, kirtartók, tántoríthatatlanok leendünk e küzdelemben, s hogy fél rendszabályok és engedmény-morzsaák által magunkat fegyver-letevésre nem esábittadjuk.

Ha így is cselekszünk, akkor méltó áldozatot tettünk a szent oltárra, akkor a Lajos nap jelentőségéhez illően ünnepeltük nagy ünnepünket.

Magyarország függetlensége! Ezt jelentette a nagy nap százezer felől hangzó fölköszöntése: Eljen Kossuth Lajos!

Magyarbank és önálló magyar nemzeti hadsereg, ez legyen lobogónkra fölírva.

Különösen és legelső sorban nemzeti hadsereg, mert e nélkül léteünk nem egyéb a legingóbb alapra: a kegyelem szeszélyére épített légvár-nál, álomnál, melyet az első szélrohamszétfeszlet és elsöpör.

Ezt gondolja meg jól a magyar, ezt oltsa be az apa fia lelkébe s az édes ápoló tejfel ez a meggyőződés, ezt a törekvést szívassa csecsemőivel emléjéből a magyar anya.

Ha így cselekszünk, akkor Magyarország élni fog, — ha nem így cselekszünk, akkor a közeledő ezredéves jubileum nem leend egyéb gúny-nál vagy épen gyászünnepélynél, melyet saját temetésünkre rendezünk.

Az áldozat.

„Csunya mesterség a politika” — mondá Kossuth.

Ki mondhatná meg a politikai esel-szövény áldozatainak számát?

képek által sem volt visszajeztethető: abban állapotunk meg, hogy kiküldetik dr. Králik és ez a bejárat előtt ácsorgó emberekől tudja ki: mi lesz vagy van ott benn.

Kis vártatra dr. Králik visszajött és megoldá a talányt. Az épület színház, melyben vallási gyakorlat fog tartatni. A belépés szabad. Már most mi is bementünk. A bejárat folyosóján éneklő hat hölgy igen csinosan, sőt lehet mondani eleganciával volt öltözve, azonban egy kivételével már teljesen nagykorunk valának. A férfi egy körülbelül 26 éves fiatal szőke angol volt. Midőn beléptünk, mind a hat nő mélyen meghajta magát és az egyik azonnal előre mevette, vállalkozott, hogy helyet jelel nekünk. A színház belseje kissé gyéren volt világítva, a függöny felhuzva, a színpadon a szög lyuk helyén egy kis négyzetlelt asztal és mellette jobbra is, balra is 3—3 szék állott. A zenészek helyén egy zongora volt elhelyezve. A nézőtér padjai már nagy-részt el voltak foglalva. A miunkt vezetők nő az első padban kívánt nekünk helyet eszálni, mi azonban megköszönve e meg-fiztetést, egy oldal padon foglaltunk helyt. Nem sokára vissza jött a nő és mindegyikünknek ajándékozott egy kis könyvet, mely szent éneket tartalmazott. Egy kis vártatra a hat nő énekszó mellett és egymásután egyenként haladva, bevonultak a színpadra, és három jobbról, három balról foglalt helyt az asztaltól. A fiatal ember pedig a zongorához állt, és most már az éneklés zongora kíséret mellett folytattott. Midőn a bevonuláskor kezdett éneket bevezeték; felkelt az egyik nő és kijelenté, ha netán halgatóság közt valaki egy különös éneket óhajt, ők hajlandók azt előnekelni. Erre csakugyan egy elkiáltá magát, hogy „13. szám”. Ragyuj-

Az elmélet fölállítja a politikai morált, s a gyakorlat megbuzdítja azt.

A politikában az érdekek játszó a szerepet, — a személy egy tíres numerus — eszközül minden jó, mert a politikai siker emancipálja a fegyver becsületét. A politikában a tényekkel szoktak számolni, ahol az érdekek teremtik a célt, melynek elérésére minden eszközt jónak tartanak. Aki a külpolitika s sikamlós pályájára lép, annál a simpatihák nem jöhetnek mindig számításba, mert e téren a helyzet kényszerűségének vannak az illeto-ök alávetve, — fötényező az ész, amely minden eszközt fölhasznál, amely érdekei megővására sikeresnek bizonyul. Itt összpontosulhat a külpolitikuskus minden ambíciója.

Igy vagyunk az európai triumvirátussal is. Csak ritkán látunk be kartyajukba. Folytonosan a hipotézisek pókhálószálaiba kapaszkodunk, a kombinációk hátlatlan szerepére vállalkozunk, s csak midőn a tényeket látjuk, akkor ismerjük föl a politika sakk-játékában a matt ot!

A koronás fők esküjai hányszor teremték meg nagy szellemek, nagy emberek bukásának tragikumát?! Rendesen nagyon óvatosak szok ak lenni, (bár azt tartják, hogy a politikában nincs titok) csak hogy ez egyszer alig esattant el a eskők, s már is egy trónt látunk romjaiban!

Az érdekek áldozatát esett a bolgárok hős fejedelme is.

Ő is azon szerencsétlenek egyike, a kit nemes ambíció vezérelt minden lépésében; de aki nem vetett számot a helyzet kényszerűségével. Föllumelkedett a számotán, bizott önmaga és a bolgár nép erkölcsi erejében, s e hitében való esaló-dás dönté a bukás tragikumába! — Tele volt telt- és becsavágygá! Mily dicső jövő várt reá egy más égy alatt, s e fiatal ember nem tudta elfojtani magában a eselekvés iránti ingert, otthagya Poroszországot levetette a testőrök egyenruháját, lemondott a névelen hősök dicsőségéről, ellenállt a szép szemek varázsának, kiszakította magát a szalonélet kényelméből, gyönyöreiből, hogy feleserjele a tábor satoráival s a harcok veszélyeivel, elfogadta a bolgár fejedelemséget, hogy e trónon előre nem sejtött bukásában lelje föl egyéni nagyságát, hogy bukásával tojkozza a népek rokonszenvét és kiérdemelt ellenségeinek becsületét. E műveletlen népnek élére állt, hogy megtörje az orosz hatalmaskodását, s a békót, melyet a bolgárok kezére vertek.

Mennyire kellett biznia Sándor fejedelmnek saját erejében és népének erkölcsiében, hogy az orosz akaratnak ellen-szögnülni merészt, tudva azt, hogy kenyér-törés esetén nincs nyaghatalom, a mely Bulgáriát a jelen viszonyok közt kardot rántana?!

Előreláthatólag Salisbury heves jegy-

ezekváltást teszen Oroszországgal; de kard-ját hűvelve sorozta az ir-kérdés.

Ausztria-Magyarország pedig a személyváltozás miatt nem dönti magát háborúba.

Az események igazottságban tartják Európát; de kevés idő múlva napirendre tér, lecsillapulnak a kedélyek.

Sándor fejedelem tisztá jellem, nagy erély, nagy idealista és nagyon szerencsétlen volt. Nagy jellem, mert idegen létére vállalkozott egy hátlatlan, műveletlen népnek a szolgaság alul való fölzsabodítására, — nagy erély, mert szakítva a bolgár nép hagyományos rosszul föl fogott kegyeletével, e merész szándékát legalább egy időre ki is vitte, — nagy idealista, mert nem vetett számot a politikai kényszer logikájára, és nagyon szerencsétlen, mert félre-ismerte népét, melyet fölzsabodított, függetlenített, s amely népnek a harezteron szerzett dicsőséget, kiknek hazájából kiverzte a szerbeket, s most e hátlatlanok megfosztják t önjától, elvetik, mint a kifacsart citromot!

Szerencsétlen volt, mert népe nem értette őt meg, mert nem volt méltó fejedelemhez!

Ma követ dobnak reá, s lehet még idő, a midőn pantheont emelnek neki.

Ma a közvélemény szánja és bámolja őt, s leszen idő, a midőn a történelem arany betűvel írja föl nevét.

Ilyen a nagy jellemek sorsa. A jelen nem érti meg őket, s a jövő igazságot szolgáltató nekik.

Ez a történelem logikája!

Aggteleki (Ullein) Ferencz.

zékváltást teszen Oroszországgal; de kard-ját hűvelve sorozta az ir-kérdés.

Ausztria-Magyarország pedig a személyváltozás miatt nem dönti magát háborúba.

Az események igazottságban tartják Európát; de kevés idő múlva napirendre tér, lecsillapulnak a kedélyek.

Sándor fejedelem tisztá jellem, nagy erély, nagy idealista és nagyon szerencsétlen volt. Nagy jellem, mert idegen létére vállalkozott egy hátlatlan, műveletlen népnek a szolgaság alul való fölzsabodítására, — nagy erély, mert szakítva a bolgár nép hagyományos rosszul föl fogott kegyeletével, e merész szándékát legalább egy időre ki is vitte, — nagy idealista, mert nem vetett számot a politikai kényszer logikájára, és nagyon szerencsétlen, mert félre-ismerte népét, melyet fölzsabodított, függetlenített, s amely népnek a harezteron szerzett dicsőséget, kiknek hazájából kiverzte a szerbeket, s most e hátlatlanok megfosztják t önjától, elvetik, mint a kifacsart citromot!

Szerencsétlen volt, mert népe nem értette őt meg, mert nem volt méltó fejedelemhez!

Ma követ dobnak reá, s lehet még idő, a midőn pantheont emelnek neki.

Ma a közvélemény szánja és bámolja őt, s leszen idő, a midőn a történelem arany betűvel írja föl nevét.

Ilyen a nagy jellemek sorsa. A jelen nem érti meg őket, s a jövő igazságot szolgáltató nekik.

Ez a történelem logikája!

Aggteleki (Ullein) Ferencz.

—

Olvashatja-e és minő eredménnyel a tanító, mint népnevelő azon könyveket, lapokat és tanító-közönyöket, melyek a vallást megtámadják és a köteles tisztelget az egyház iránt csak gyengítik?

Hogy az olvasmányunk van befolyása az emberre, annak életére és jellemére, nemkülömben természetére is, esztelenség volna tagadni; — de hogy ezen befolyás sok esetben kétes eredményű is lehet, minden esetre helyes állítás.

Korunk uralkodó olvasmányai, ezeknek tárgyai azonban befolyásolják a társadalmat, és azoknak eszméi mintegy áramlat képezik a mai politika, egyházi és társadalmi életnek; s tagadható-e az, hogy ezen összességnek vívmányai áthatják egy és ugyanazon időben és mértékben a nép felső- és alsó rétegeit egyaránt?

Felvett tételeim kérdése helyezi, hogy az irodalom azon termékek, melyek megtámadni igyekeznek a szanctionális vallást, mily eredményt produkál a népnevelőben?

Igérkezni fogok a kérdéses tárgyat tölem telhetőleg megvilágítani.

Szerintem senkisék kételkedik azon, egyaránt ártalmas A nők pedig tisztésé- ges férjes nők, bankarok vagy hivatalnokok nejei, kik vallási egyleteknek lévén tagjai, ily gyakorlatokra kiküldetnek.

Kiérve az utazára, mert tisztességesen esett az eső, siettetünk lepteinket, és a Wellington bridgen áthaladva, tartottunk hotelunk felé. Azonban oly szakadó esőbe jutottunk, hogy mire haza értünk, olyanok vólunk, mint a Dunába esett ég-rek. Fejtől talpig átöltözökdvén, lementünk az ebédőbe, hol osztrák társainkkal találkoztunk. Már csak ötön voltunk.

Apr. 19-én 10 órakor Mr. Hemming irodájában összegyűlvén: értekezünk fél tizenegyig; ekkor átmenve a New law courtba: dr. Schuster lépett a witnesses boxba. Ennek kihallgatása háromnegyed tizenkettőkor befejeztetvén; felkelt Mr. Barber és előadást tartott egy negyed kettőig, melynek befejezte után felhívott báró Czernieg. Fél két órakor megadtatva a szokott fél órai lunchozó idő, ennek elmulatva folytatott az eljárás a báróval, és tartott d. u. egy negyed negyig.

Most dr. Králik lépett a tanu-ket-reczbe. Báró Czernieg s dr. Králik angolul deponáltak. Négy órakor a bírő bezarván az eljárást: összegyűltünk Mr. Ince irodájában. Bevezetvén itt értekezletünket: átmentünk a részünkre bérelt helyiségbe, hol is dr. Schuster és a báró reánk várt.

Elhatároztuk t. i. hogy együtt töltenadjuk a visszalevő órákat, mert e két szakértő is az esti vonattal Párizsba utazott.

April 20-án folytatott az eljárás dr. Králikkal és tartott egy negyed kettőig.

Dr. Králik Lajos előadása Szilágyi Dezsővel nem hasonlítható össze. A mit Szilágyi Dezső méltóság s phathos által kívánt elérni: azt dr. Králik elérte egy-

hogy a néptanítónak, mint a művelődés első tényezőjének, már mint ilyennek is szüksége van arra, hogy önmagát művelje.

A hit és tudás, egyház és állam, vallás és tudomány egymás közötti folytonos harcraik folytonos tanságok tesznek arról, hogy mik legyenek azon olvasmányok, s milyen természettel bírjanak ama irodalmi közlések, melyek hivatják a néptanítóban megteremteni ama fentebb hangsúlyozott műveltséget.

A vallásban és böleseletet iparkodik ezen messzelátó kérdésre megfelelni és feleletit csak egy rendszerre, egy igazi realis alapra tudja fektetni és ezen realis alap az, melyen az igazi tudás találja nyughelyét.

A természeti tünemények észszerű, éber és józan megfigyelése kijelöli tüztelesen ama utat, mely az igazi tudás meggyéjére vezet az egyedekeket és rámutat azon fellengtes rendszerre, mely a természetfölélelméleti igazságvakt nélkülözi és kerülni intí a különlegesen küzdő elméletektől, melyek-bal nem kedvező következtetés vonhat első sorban az olvasó önmagára, másod-sorban az összesre, a világmindenségre.

S vajjon ama jogosultan uralgó törvénynek realis alapján nyugvó erőnek kell-e engedelmkednünk? — oh igen! ... oly aerában, hol a szellemi és anyagi élet hullámai úgy dagadnak, melyben az egyik sajkás elvei és eszményeierit küzd, a másik hajós pedig csak élete fentartá-sáért és annak szükségleteiért hal meg, tekintet nélkül a szentesített eszközökre; — oly viharos időben, vajjon — kérde-zük első sorban: eredmény nélkül hatnak-e az olvasóra ama közlemények, melyek megtámadni igyekeznek a vallást, mely hivatva van befolyásolni az életet?

Önkénytelenül feleljünk, hogy nem eredmény nélkül.

S hogy mily körülmények közt vállalhat az árosan? — erre majd alább felelek.

Azon számos elszorító jelenség, azon sok gyogyíthatatlank látszó társadalmi baj, melyen ütön-áffelen találkoznak, s melyek-kei oly megdöbbenően foglalkoznak országos hírlejaink és a bün eszelekmények lajstromjai, egy közös forrásból eszgedez-nek es: az egyház iránti köteles tisztel-letnek gyengüléséből, a vallásos érzelmek és meggyőződésnek rohamos hanyatlásából.

Es mi készíti eme forrásnak agyát elő? — Egy dolog, melytől méltó okunk van nagyon is félni — és ez ama irodalom, mely a vallást megtámadni igyekszik s a köteles tisztelget az egyház iránt gyengíteni iparkodik, melynek merész hy-pothesiseiből burjánkett nöknek fel a többi elméletek, melyek úgyszólván gyorsan és nagy körben elterjedtek s sokaknál visz-hangra is talált; — és még továbbá azon merész indukciók alapján összetakolt

szert, de benső meggyőződéséből eredt előadás által. Minden egyes szava oly argumentum, mely hivatva volt nem „hatni”, hanem „meggyőzni.”

Dr. Králik után jött dr. Kuncz Jenő, kivel Lunch után folytatott az eljárás három negyed háromig.

Kétségtelen, hogy dr. Kuncz mily tudomány egyén, éles logikával bír, de igen ideges. Ez okozta, hogy véle oly hamar végeztek.

Dr. Kuncz után én léptem a küzd-térre. Négy órakor a bírő bezárta az ilést és kijelenté, habár szokás szerent 21-én már a husvéti szünet kezdődik, mégis tekintettel arra, hogy küllhoni szakértő kez-dette meg vallomását, ő — testvérei be-egyezésével — holnap folytatandja az el-járást addig, míg az végleg befejeztetni fog.

Azon kifejezés alatt „testvérei be-egyezésével” az értendő, hogy bírő tár-saival értekezett ez ügyben és tárgyban.

No csak az kellett volna, hogy to-vábbi kihallgatásokat lussvét utárola halassza.

A napi eljárás befejeztével dr. Krá-likkal és dr. Kunczsal, kik közül az első még az esti vonattal Hollandiába, az utóbbi pedig a reggeli vonattal Párisba utazott, elmentünk vásárolni, miután ők is, én is egyetmást venni szándékoztunk.

Az ebédnél már csak három voltunk, melynél egy pár üveg pezsgő elkötése mellett egymástól végleg elbuzsultunk.

April 21-én tíz órakor pontosan meg-jelenvén: a bírő ígretéhez képest félti-zenegy órakor szintén pontosan megjelent és folytatott az eljárás vélem három negyed kettőig. Ekkor a bírő már ülrel-metlenkedni kezdett, és ha ennek minden-féle mozgás által nem adja észrevehető

TÁRCA.

Szereltem.

I.
 Óh! világot összetartó,
 Szentelt érzelem,
 Földi-eknek égi része,
 Dicső szerelm!
 Boldogítva szállj le hozzám
 És emelj te fel,
 A világot szennyétől tisztíts,
 Égi szereltem!

II.
 A szíveket lángba ejtő
 Bűnös szenvedély,
 Hő szereltem, a mely annyit
 Szív sirja levél:
 Óh! maszadj csak távol tőlem,
 Szíven nem kíván,
 A pokol emésző lángját
 Sohasse vesd reám!

Stein Lajos.

Angolországi utazásom naplója.

— Irta: Id. Koszits Sziárd. —
 (Folytatás.)

Nem tudtuk elképzelni, mit jelenten es ez es okból az épület átellenében helyt foglaltunk, várandók, hogy mi lesz. — Dr. Kuncz legfőbb vállalkozási szel-lemmel bírt küztnünk és egyre nógatott, hogy menjünk be, mert megfigyelő al-lásunkból látnuk, mikép férfiak is, nők is, mennek be, — jönnek ki; azonban én elleneztem a bemenetelt, tartva attól, hogy isten tudja micsoda spelunkába ker-ülünk. Minthogy azonban dr. Kuncz az általam angol regényekből előadott rém-

theoriák, melyekre egy némely egyházi ellenes okoskodásait alapítják és a melyekről bizávt elmondhatók, hogy azok senkik nem elgíthetnek, annál kevésbé megnyugtatók s inkább spekulációkra és miscalanciákra számító ephemer elméletek csak...

De most vizsgáljuk meg tüzesebben, hogy mit eredményezhetnek ama olvasmányok a néptanítóban, melyek fí tiszteletre szájik az egyház iránt?

Előre kijelentem, hogy eme sok nehezen jelentek meg volna szerény tollam alól, ha az egyházmegyei ft. kar kidolgozás végett nem közli vala.

A mint tudjuk az egyház iránti tiszteletre gerjesztő irodalmi termékek első sorban okozhatják a vallásos érteletnek megfogvatkozását. Es ki tagadja azt, hogy ennek romlott méhében rejlének ama élvhajszatok, mely az emberi tömegnek egyedüli és kizárólagos törekvése. Eredményei ama sziszifusi munkát, mely élete szüksegeitelenek fenntartásáért küzd, de tekintet nélkül a szentesített eszközökre s így születnek meg a defraudációk, az óhajtott czél gyakorlati megoldásánál, így létehetnek a másnév osztói kívánó, még most nálunk elméleti irányók, a szocializmus, kommunizmus és nihilizmus!

Kütföntően kötelességem megjegyezni, hogy eme tapasztalatok sem szpecialiter, de meg általánosabban sem magunkról magyar tanítókról véteket, hanem ha megengedhető nekem a forrásra való rámutatás, akkor az oroszországi mozgalomra mutatok, mely a közelmúltban ama lázas mozgalom — amint tudjuk is — sok tanító közreműködésével egy grand fiaskóval végződött.

Ha pedig dolgozatomban értelembe méis a hazai viszonyok szerinti kollégáimról kellene mégis szólanom, akkor csak erős képelemet segítségéül vonhatom le ama fentebb elisorolt eredményeket, melyet a fentebb közölt körülmény megteremthet. (Sie!)

Nem, nem magunkról beszéltem, mert mi érezzük, hogy a hit és tudás, vallás és a tollunk feléledő tudomány fegyverével lépünk át az élet harcainak küszöbét és ép úgy mint a régi görögök, kik csata előtt olajjal dörzsölték testüket, hogy edzettabb legyének s birkózás közben az ellenfél oly könnyen meg ne ragadhassa őket; — úgy mondom mi is a fentebb említett fegyverek mellett a magas erősség kriszmájával megerősítettünk, hogy hitünk szerint állhatatosan élhessünk és küzdhessünk.

Ily malasztal telten juthatunk csak ama jámbor méh sorsára, mely ugyanazon virágból, melyből a pók mérget szí, ő izletes és édes mézet gyűjt magának és mások számára.

Igaz az, hogy ennek dacára is, sokan kerülni intik az olvasót, hogy térjenek a menekülés útjára az oly irodalmi termékektől, az oly tudákos emberek beszédeiktől, melyeknek czélja az emberek szivekből kioldódni a vallást, mert hisz már Kistalud Sándor is azt írja, hogy:

„Ki a vallást s jámborságot Gyönyölje és neveti. Az erkölcsi, igazságot S hazáját nem szereti, Az oly embert kerülni kell, Mert élete pokol belli. Mert még egy foly erősen, S egy üdög ill szívében.“

De én azt hiszem, hogy ez egy néptanítótól túlzott követelmény, megmondom hogy hogy miért.

Azért, mert ha valaki erkölcsi szilárdaságot, ingathatlan ismeretet érez szívében és eszében, így nézetem szerint, nem kell épen a néptanítónak oly munkák olvasásától tartózkodni, a melyek a vallás ellenes gyűlöletet szítják; de tegeye ezt azon oknál fogva, hogy kiismervén a szerzők czél-

jelét: ugy az ügyvédek tán még négyis is elkínóztak volna.

Bevégezvé én is missiomat: elbucsztam Mr. Hemmingtől, Barbértől, és Broadbenttől.

Elfutottam a hotelbe, bepakkoltam és elhatároztam, hogy még ez este elutazom. Midőn azonban ezen szándékomat a hotelbe bejelentetem, figyelmeztetést az igazgató, hogy tekintettel azon erős éjszakai szélre, mely uralg és beteges állapotokra, maradjak még az éjjel Londonba és utazzam a reggeli vonalra; ezt ő annál inkább ajánlja, mert az időjelző holnapra igen szép napot jelent.

Ráhagytam magam beszélni és lévén még az ebédig majdnem egy órai időm, a csunya szél dacára én is még egy pár hazavendő emlék vásárlására indultam.

Az ebédnél már csak magam voltam. Nagyon furának tetszett és megnyugvat csak azon gondolatban találtam, hogy ez az utolsó est, és ebéd.

Ápril 22-én korán felkelve, szobámban reggeliztem és azután levitve podgyászmot, jegyet váltottam és amaz feladatom, igen kényelmes berendezés az a külföldön, hogy az ember a hotelbe válthat jegyet és podgyászt is ott feladhajta. Lévéen már zöld csőtörtök, hogy husvét első napjára haza érkezhessen, ismét a legrovídebb vonalat kellett választani, azaz ugyanazt, melyen jöttünk. A jegyért és podgyászt fizettem összesen 9 fontot, 8 shillinget s 6 pennyt. Azon kérdéseme, vajlon talál-e Calaisban express-vonatot sleeping-carral, melylyel direkt Bécsbe mehettek,

jaít és a méteyt, a melyek műveikben rejlének, másokat kik erős vallási meggyőződés és elegendő műveltség nélkül kénytelenek az élet bajaival megküzdteni, egyrészt az ily művek olvasásától óvjón, másrészt pedig elmélkedve az olvasottak fölött, oly szellemi fegyverek birtokába jussón, a melyek segítségével a tévtanok hirtedőtt megzafolhassza.

Igaz ismét, hogy kétélly fegyverrel van itt dolgunk, mert elegendő előképzettség hiányában az olvasottak fölötti bírálat nemcsak lehetetlenül válik, hanem az illető csekély ismeretkörénél fogva könnyen tévúra vezethető.

A jámbor keresztényi gondolkodás, a fátörthatlan vallási meggyőződés és a folytonos, kitartó munkálkodás szellemi téren azon eszközök, a melyek a tévedéstől megóvhatók; — mert ezek egyrészt arra utalnak, hogy a hivattabbak véleményét várjuk, vagy kikérjük, másrészt pedig a folytonos szellemi munkálkodás a szükséges ismeretkört szerzi meg számunkra.

Igy felfegyverkezve bátran, minden káros következmény nélkül olvashat a néptanító bármiféle könyvet, sőt inkább képes lévén a jót és igazat a rossztól és hamistól megkülönböztetni, működését — mint a nép tanítója és nevelője — még áldossabbá teheti azon okoknál fogva, a melyeket már fentebb érintettünk.

Tanítói önképző-körök, a melyek főfelügyelmüket vallásos irányú és egyszersmünd a szellemi tehetségeket fejlesztő könyvekre irányítanak, igen sokat tehetnek arra nézve, hogy a néptanítóit vallás ellenes könyvek olvasásának rossz hatásaitól megóvják és az irodalmi termékek kellő megismeretése és méltánylása által az utat kijelölték, a melyen neki haladnia kell, hogy az annyira szükséges továbbképzést el ne hanyagolja.

Nem hiszem, hogy közöttünk magyar tanítók közt akadna olyan, kit oly muoka olvasása félre vezethetné, a mely egyenesen a vallás iránti köteles tiszteletnek gyengítését célozná, sokkal inkább káros hatásait lehetnek oly művek, a melyek a modern természettudományi és természetbölcsészeti vívmányok közlésevel foglalkoznak, mert ez utóbbiak kellő méltánylása oly előképzettségét kíván, a melyet a tudomány haladásának megfigyelésével lehet csak elérni.

Erre nézve pedig csak ismételnem kellene azt a mit már előbb említettem, hogy t. i. tartsa minden tanító kötelességének mindenekelőtt az oly munkák tanulmányozását, a melyek tisztítva, minden salakotl men-en táriak eléje a tudomány vívmányait, hogy így azután a tiszta bizázból a konkolyt kiválassza, bármily irodalmi termékeknek olvasását csak hasznára fordíthassa.

Ifj. Jung Ferencz.

Iskolai beiratások.

Pés sz. kir. város közs. iskolaszéke részéről a jövő tanévre szóló beiratásokra nézve a következők hozatnak köztudomásra u. m:

I.

1-ször. A városi népiskolánál a tanköteles növendékek beírása f. évi szeptember hó 5., 6. és 7-ik napjain minden kor d. e. 8 órától 12-ig és délután 2 órától 5-ig eszközöltiltek.

Az ünnepélyes isteni tisztelet (Veni sancte) szeptember hó 8-án reggel 8 órakor tartatik, — a rendszer előadások pedig ugyanazon hó 9-én kezdetnek meg.

Később jelentkezők ellen a törvény szigora alkalmazatik.

2-ször. Az 1-ső osztályba csak azon fiu vagy leány gyermekek vehetők fel, — kik az 1820-ik évben születtek, életök 6-ik

azon megnyugtató választ nyertem, hogy kétségtelenül.

Három negyed nyolczkor átmentem a Ludgate-hill állomásra. Ott a peronon, mert váró-terem nem létezik, a hotel házi szolgálja egy padra kézi podgyászmot lerakván, szó nélkül távoztak. Egyik vonat be, a másik ki robotott. Seholy egy lélek, melytől az ember megkérdézhetné, hogy melyik vonat megy Doverbe. Végre egy mellemmel álló erős, vastag egyéniség szó-lalt fel, nejehez intézvén azon szavakat: no most öt perc múlva kell jönni a Dowerbe menő vonatnak. Mi természeteseb, hogy ezt a német ayaftit mint az árnyék követtem és midőn láttam, hogy szedi össze málháját, én is hasonlólag mindenelem magamhoz véve az előttünk megálló vonathoz siettem és felnyitva egy dohányzó koutet, beettem.

A vonat egy percz múlva már indult. Magam voltam a koutéban. Elindulás után elrangroztam holimomat, rágyújtottam és bueust vettem Londontól, melyet ez életben többé látni nem, vagy alig fogok.

Vonatunk ugy futott, mint egy eszeveszett állat; szédült az ember feje, ha kinézett és Dowerig meg sem állott, minek folytán három negyed tíze már a tenger-parton voltunk. Kiszállva ott állott már készen a hajó, mely a Calaisba volt menendő és melyre azonnal beszállottam. Alig helyezkedvén el, felmentem a fedélzetre, megnézendő a tengert, mint viseli magát. A tenger esendes volt. A esendes tenger olyan körülbelöl, mint a Duna, ha alszél fúj és nagyon hullámzik.

(Vége következik.)

évet az 1886-ik naptári évben töltök be, mely szabály alól eskakis rendkívüli körülmények között lehet kivételnek helye.

3-szor. Az ismétlő iskola kötelesek, vagyis azon növendékek, kik sem az iparos tanoncok iskolájába, sem pedig közép iskolába illetve a polgári leányiskolába nem járnak. — f. évi szeptember hó 8-án d. e. 9 órától 12-ig tartoznak a szigeti kultúrosint, illetve a vámház utcai népiszkolánál beiratkozni.

4-szer. Minden tanuló csak azon kerületbeli tanodánál iratkozhatik be, melyben lakása van — az iskolai kerületek a következőleg állapittatnak meg:

a) A belvárosi néptanodába csak azon ifjak vehetők fel, kik az Anna, Apácza, Bolyví, Czitrom, Czindéri, Deák, Ferencz, Gábor, Gyár, Haltér, Hunyadi, János, Iskola, Irgalmas, Indóház, József, Kaposvári, Káptalan, Kazineci, Kert, Kigyó, Király, Kistalud, Kisté, Lyeum, Maria, Majláth-ter, Majláth, Mege, Mór, Nagy-Flórián, Nepomuk, bel- és siklósi országút, Pappnévelde, Pappnévelde-köz, Perzel (ó-posta), Plébánia, Radonay, Scitovszky-ter, Szepesi, Siklósi, Széchenyitér, Teréz, Vörösmarti és Zrínyi utzákban, illetve tereken laknak.

b) Az Agoston téri és vámház-utcai néptanodákba azon növendékek vehetők fel, kik az Agoston-utca, Agoston-ter, Agota, Antal, Alsó-Balokány, Alsó-Haviboldogasszony, Alsó-Putrla, Alsó-Malom, Barátur, Battyáni, Erzsébet, Farkas István, Ferencz, Felső Balokány, Felső-Malom, Felső-Putrla, budai Főutca, Gáspár környék, Grünbler, Halász, Harangút, Hatász, Haviboldogasszony, Hegyalja, István, egész Kálvária, Károly, Katalin, Könyök, Kis-Boldogasszony, Kis-Flórián, Lányc, Major, Márton, Mindszent, Mandula, Orsolya, Péter, Pálya, Pucher, Serház, Szikla, Szőlőköz, Szőlő, Tette-ter, Tette, Ó-Temető, Vámbáz, Vásártér, Zidina, Zöldfa és Zsolnay utzákban illetve tereken laknak. A bányatelep és vidéke a vámház-utcai tanoda kerületéhez tartozik.

c) A szigeti külvárosi tanodánál azon gyermekek tartoznak beiratkozni, kik az Atilla, Árpád, Batori, Bálics, György, Kaszárnya, Kis Gyüt, szig. Király, egész Klimó, Kis-Kereszt, Kis-Rókus, Kórház, Makár, Miklós, Mezőszél, Nyil, egész Petrezelem, Radnic, Rókus alja, Rókus, Rét, szig. Országot, Sánez, Tábor, Tábornok, Vitéz, Vilmos és Xaver utzákban laknak. A Ráczvárosban lakók a N.-Ürögli tanodába tartoznak járn.

5-ször. Azon ifjak, kik a budai külvárosi tanodák bármelyikénél a 4-ik osztályt sikeresen elvégezték és még tanköteles korban vannak, vagyis 12 életévüket be nem töltötték és középiskolába nem mennek, tartoznak magukat az Agoston-ter népiszkolánál az V-ik osztályba beiratni.

A hasonló körülmények között levő szigeti kül- és belvárosi ifjak pedig a belvárosi tanodánál levő V-ik osztályba kötelesek beiratkozni. Azon leány-növendékek, kik a IV-ik osztályt jó sikerrel elvégezték, de még tanköteles korban vannak, a szigeti külvárosi kerületben az ottani V-ik leányosztályba, esetleg úgy mint a többi kerületbeli IV-ik osztályt végzett leány-növendékek a polgári leányiskolába tartoznak beiratkozni.

6-szor. A városi zenetanodánál a beiratások a fentebb kitett napok alatt lesznek eszközölendők, még is megjegyeztetvén, hogy ebbe nem csak az elemi iskolai növendékek, hanem a középiskolai tanulók is fölvetetnek.

II.

A polgári leánytanodánál a beiratások szintén f. évi szeptember hó 5., 6 és 7-ik napjain reggeli 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 5-ig a polgári leányiskola épületében fognak teljesittetni.

Az ünnepélyes isteni-tisztelet szeptember hó 8-án d. e. 8 órakor tartatik. Ezen tanodában azon leány-növendékek vétetnek föl, kik az elemi IV-ik osztályt jó sikerrel elvégezték.

Ezen intézetre vonatkozó bővebb felvilágosítások az 1885/6-iki tanév végével kiadott értesítőben foglalják.

III.

A beiratási díjak a következők:

A szigeti külvárosi, budai külvárosi Agoston-ter és vámház-utcai népiszkolánál a fiuk után fizetendő beiratási díj fejében 1 frt, tornadój fejében 1 frt az egész tanévre.

A leány növendékek után 1 frt beiratási díj.

A belvárosi népiszkolánál 2 frt beiratási díj és 1 frt tornadíj az egész tanévre.

A zenetanodánál havonként 1 frt tandíj.

Videkiek ezen díjak kétszeresét fizetik. A polgári leányiskolánál: az 1-ső osztály növendékek 1 frt 50 krt, a II-ik osztályuk 2 frt, a III-ik és IV-ik osztályuk pedig 3 frot tartoznak fizetni havonként.

Azon szülők és gyámok, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik után járó tan- és tornadíjakat vagyonatlanság miatt fizetni nem képesek, — ezen körülményt külön szegénységi bizonyítvánnyal nem tartoznak a beiratások igazolni, — miután vagyoni viszonyaik esetleg a felmentés indoklására szolgáló egyéb körülmények a hatóság részéről annak idején hivatalból fognak megvizsgáltatni.

A polgári leányiskolánál pedig csak

vagyontalan szülők gyermekei tarthatnak igényt a tandíj-mentességre, kik jeles előmeneteleik által magukat ezen kedvezményre érdemesztik, melynek elnyerése végett az iskolaszékhez tartoznak folyamodni.

Videki levelezés.

Dárda, 1886. augusztus.

Tekintetes Szerkesztőség!

Az alábbiakat kérjük becses lapjában közölni.

A megtűrtül baranyavári járási fűszol-gabirói szék betöltése érdekében, mint a legközelebről érdekeltek, a járás 76 megyei bizottsági tagjai közül hatvanegyet e hó 26-án Baranyaváron Kissfalud Pál elnökölte alatt értekezletet tartottak.

Előlk előterjesztvén az összehívott értekezlet czélját, hogy a megyei bizottsági tagok ugy a saját, mint a megbízó választók meggyőződését tolmácsolják, hogy vajlon a betöltendő fűszol-gabirói székre kit óhajtanának s kinek személye körül esportosulnának, hogy ekként a jól felgottott autonómia elvének megfelelőleg, a legközelebr érdekelteknek nyilatkozata erkölcsi sulylyal bírandjon — a megénkben helyesen kifejtett autonómia iránti érzéknel fogva — a választási urnánál.

Mire az értekezlet egyhangulag ugy a saját, mint az egész járás nevében akként nyilatkozott, hogy azon fontos hely — a közigazgatás vezetésére — mindennemű politikai pártoskodás kizárásával, az összes pártok egyhangulag a modern szolgabíró, kinek czélját és pontosságát csak képzettsége és igazság szeretege mutja föl: Perzel Béni ez idő szerinti szolgabíró óhajta-ék az akarják és ennek elerhetése czél-jából fő-s alispánhoz egy 25 tagból álló bizottságot küldött, hogy ott törekvéstik kivitelére támogatást kérjenek.

Többen.

A pécsi műkiállítás sorsolásának eredménye.

Kihuzatott 47. sorozat — 89. szám. E sorsjegy tulajdonosa fölkéretik, hogy igazolás mellett a kép át-vétele czéljából a műkiállítás bizottságánál (Pécsett, János-utca 8. sz. a.) 30 nap alatt okvetlen jelentkezzék, mert ezután a kép — ha gazdája nem akad — a dunántúli közművelődési egyesület javára fog előrvezettni.

Különlék.

— Személyi hir. Dulanszky Nándor megéys püspök a tepliczi gyógyfürdőből viruló egészségben székhelyére megérkezett.

— Apát-fölatavás. Walter Antal oldalkanonok, Hannu Gábor, szegárdi, Spies János paksi plébánosok, mint leg-ujjabb kinevezett ez apatok. esítörtökön d. e. avattattak föl a megéys püspök által az egyház szertartása szerint a püspöki palota házi kápolnájában s letevéen a hű-ségi esküt, ruháztattak föl az apatsági följelvény. Az „infula“-nak használati jó-gával. Az egyházi ténykedést díszebd követte, melyet a püspök az uj apatok ünnpelésére adott. Az ekként kinevezett és fölatavott apatoknak ezek után még azon egyházmege püspökénél kell személyesen vagy iratlag jelentkezniük, a melynek terülről ezimeiket nyerték.

— Ünnepi mise. Budavár visszafoglalásának emlékére szeptember 2-án a pécs-belvárosi plébánia templomban ünnepi mise fog tartatni.

— A hivatalos lapból. A közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter, báró Parezell Béla I. oszt. postahivatali főtit-z, hogy hallgatói legyenek azon szép beszédek, melyet Troil Ferencz pápai praelatus a kiállítás védnöke mondott. Megköszönte ebben a közönség támogatást-át egy-részt a tömeges látogatásért, másrészt, hogy szivesek voltak tárgyaikat átengedni. Beszédjét a közönség lelkesen megjel-nezte. A sorsolás következt ezután Bureg Nándor rendőr-biztos jelenlétében, mely-ről jegyzőkönyv vétettél föl. A műkiállítás bizottság, melynek tagjai eddig is oly sok szépet és jót cselekedtek már a szellemi élet téren, a legnagyobb megelégedéssel tekinteth vissza működésére, amennyiben azt teljes siker koronázta. Megnézte a ki-állítás 2194 személy; eladatott 2808 db. sorsjegy; bevétel 703 frt 30 kr. Még ed-dig nem történt ugyan végleges beszámó-lás, de most már irhatjuk, hogy jelenté-keny összeg fog jutni a pécsi dalárdának és a dunántúli kultur-egyletnek. Az egyes tárgyaknak mind az elhozatala, mind az elvitelre szerencésesen történt meg, semmi baj sem fordult elő. A kik a kiállítás megtekintették, mind a legrokonzeneseb-ben szöltk fölőle, még a legkritikusabbak is. A budapesti lapok kiváló dicsérettel irtak rá, sőt a Bécsben megjelenő „Algemeine Kunst Chronik“ is öt hasábos vezércikkben emlé-kzett meg, még pedig a legmelegebb-ben. A hazai képző-művészet történetében e bár nem nagynak látszó, de mégis ki-váló fontossággal bíró kiállítás tehát mind

anyagilag, mind erkölcsileg fölőtte sikerltl Troil Ferencz pápai praelatus — kinek nemes szíve s a képzőművészetek iránti szere-tete országserete ismeretes — büszke-séggel tekinthet vissza a kiállításra, mert ő volt a védnöke Magyarországon e nem-ben első kiállításnak.

— Eljegyzés. Perzel Ferencz pécsi kir. törvényszéki aljegyző, közkedveltségű fiatalember, eljegyezte Klmsa János ví-tézi (Somogy megye) bérli bájos leányát Emmát. — Streliecky Antal bajai járásbírószági albiró eljegyezte Visy Pepsa kisasszonyt Visy János nyugalmazott tisz-tartó kedves leányát Pécsett.

— A pécsi kereskedelmi és ipar-kamara szeptember hó 2-án (csütörtök) d. u. 3 órakor saját helyiségében (a pécsi kölesbűnös szegélyző-egylet, király-utcai há-zának I. emeletén) rendez közlést tart. A napi rend tárgyai: 1. Elnöki előterjesz-tések. 2. Kamarai iroda jelentése. 3. A földm-, ipar- és keresk. miniszterium le-irata a kamarának újból való alakulása ügyében. 4. Ugyanazon miniszterium le-irata az ipartörvény 50. §-ának mikénti módosítása tárgyában adandó véleményes javaslat iránt. 5. Ugyanazon miniszterium le-irata a kinestári árlejtési hirdetmények közlése tárgyában. 6. Ugyanazon minisz-terium leirata a heti vásárokon gyakorolni szokott elővásárlások megatálása érdek-ben Somogy megye törvényhatósága által alkotott szabályrendelet véleményezése iránt. 7. Ugyanazon miniszterium leirata az elő állatokat szállító vasúti kocsik szabad ki-használatára ügyében tett kamarai felterjesztésre. 8. Szegelyvár város előjáráságának megkeresvénye a kamara által készített városi szabályrendeletnek Somogy megye egész területén leendő életelhetésére ügy-ben. 9. A soproni kamara átirata a mesterteseg borok gyártása és forgalomba hozataláról szóló törvényjavaslat ügyében készített emlékiratának pártolása iránt. 10. Az aradi kamara átirata a szeszipari vál-ság ügyében készített emlékiratának pár-tolása iránt. 11. A prágai kamarának á-tirata a szesznek suly szerint való ársi-talása ügyében készített emlékiratának pár-tolása iránt. 12. Az erdőlyi keresk. és iparegylettel átirata az erdőlyi ipar pár-tolása ügyében. 13. A pécsi rendörkapitányi hivatal átirata egy per tárgyát képező áruvéjegy ügyében adandó szakvélemény iránt. 14. Több paksi iparos beadványa az acs és kömüves segédeknek munká-könyvvel való ellátása ügyében a minisz-teriumhoz intézendő felterjesztés iránt. 15. Stern Miksa paksi kereskedő beadványa a vásárokor gyolesosok házálásának szabá-lyozása iránt.

— Színészlet Pécsett. Somogyi Károly szingizagató, pár évvel ezéltő városunk kedvezet színesze, a héten Pécsett járt és pedig azzal a szándékkal, hogy itt a dal-csarokban néhány előadásra megnyerje a szünlgyi bizottságtól s a városi hatóság-tól az engedélyt. Semmi akadály sem merülvén föl, az engedély megadatott. A közönség kétségkivül örömmel fogadja e hirtünket, meg csakugyan örveidetes is. Tekintve, hogy a színészet a jövő télen szüneltnél fog városunkban, igen jól esik ez a kis, de mindenesetre kellemes szó-rakozás, melyet Somogyi jól szervezett szünelatával nyújtani fog. A társulat a legjobb erőkből van összehállítva. A nótá-gok közül fölemlithetjük, mint jeles tel-hetségeket: Réthy Laurát, Garay Annát, Kissné Árpási Katiezt, Kovács Ilkát, Gorzó Hermit, Vertán Annát; a férfi tagok közül: Kis Ferkót, Hunyadi Jósikát, Audorffy Pétert, Gyöngyi Izsót, Szép A-dárd, Balassa Jenót, Doboecányi Aladárt, Veres Sándort, Egy Gézát stb. mind meg anyi elismer: széneszeket. A műsor öt da-rabból áll, de ez az öt darab több élve-zetet fog nyújtani, mint a tavalyi egész szezon. Színcz kerül „Czigány báró.“ — „Felső Klári.“ — „Egy éj Velenceben.“ — „A bearni leány.“ — „Egy dalárúne-pély keservei.“ — Somogyi előadásait szeptember hó 17-én kezd meg. — Nagy érdekűdéllel néztünk elé a kedves kis szünel-cziklusnak.

— Ezen-színház. Igy nevezzi Schenk látványos mechanikai szünelházat, melylyel Graeczban mintegy négy hónapon át nagy tetszés aratott s a melylyel a héten városunkba érkezett, hogy a pécsi közönségnek új szórakozást nyújtson. Az előadások a dalsarokban tartatnak, mely igen izléses szünelház alakítottat. A kényelemmel ellátott szünelház az igényeknek tökéletesen megfelel. A bemutatandó látványosságok közül kiemelendők az élőképek csoporto-zatai, a szellemek idézése, Androidák stb. A társulat szeptember hó 15-ikéig marad csak városunkban. Az előadások ma (szom-baton) kezdődnek.

— A pécsi jogakadémia a beiratások az 1887/-iki tanév első felére szeptember hó 1-8-ig történnék. A pót- és ismétlő alapvizsgálatok f. é. szeptember 9-—13-ig fognak megtartatni. Minden joghallgató tanpénz fejében anyvi forintot fizet létevé-nként, a kány órát hallgat heterenkét. A tanpénz a felvétel kezdetén a beiratások elöztesen fizetendő s az illető hallgató csak a tanpénz lefizetéséről szóló nyugta elő-mutatása mellett jegyezethet be az egyes tanárok külön névjároltáiba. Beiratáskor 3 frt beiratási díj fizetendő. Azon joghall-gatók, kik a tandíj alóli fölmentése igényt tartanak, az ez iránti fölmondványaikat, kellően fölserelve s a tanári karhoz czí-mezve, a beiratáskor nyujtsák be.

A helybeli kir. főreáliskolában a tanulók beírása f. hó 30- és 31-ik napján, valamint szept. 1-én mindenkor délelőtt 9—12 óráig az igazgatósági irodában eszközöltetik. Az összes javító vizsgálatok szept. 2-án, a magánvizsgálatok pedig szept. 3-án fognak megtartatni. Az első osztályba csak oly növendékek vétettek föl, kik életük 9-ik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzéssel bírnak.

A pécsi tanítóképzővel összekapcsolott 4 osztályú elemi gyakorlóiskolába a felvételek f. évi szeptember hó 1. 2. és 3-ikán reggeli 9—12 óráig történnek a liceum II. emeletén jobbra a tkepedei hivatalos helyiségben. Mi a szülők és az állam kellő tájékoztatása céljából azzal közöltetik, hogy ezen újjászervezett iskolába csak jobb házak gyermekei vétettek föl, kik külön tanítónak vezetés mellett s alulirott igazgatóságnak fellépése alatt, a testi és szellemi fejlődés igényeinek megfelelő gondos nevelésben és oktatásban részesülnek.

A pécsi izr. népiskolában a beírások folyó hó 29. 30. és 31-én fognak a a hitközség irodájában eszközöltetni. A tisztelt szülők, illetőleg gyámok egyuttal felkértemek, hogy a felvételi adatok tüzetes megjelölésére céljából a gyermekekkel személyesen megjelenni szíveskedjenek.

Kerti multság. Az első pécsi czipez ifjuság betegsegelyző és temetkezési tanszása szeptember hó 5-én a munkás-egylet helyiségében (Agoston-utca 22. sz. a.) tanezal, verseny-tekedóssal és tüzi-játékkal egybekötött kerti multságot rendez. Az ünnepélyen Kuti Vince zenetársulata fog közreműködni. A verseny-tekedóssal két érdekelt tárgy játszatik ki és pedig egy a húlygek, egy a férfiak között. Belépti díj személyenként 30 kr. Kezdeté 3 órakor. Jegyek előre válthatók: Szigvart Ádám vendégülönl (Flórián-utca), továbbá Reich János (Széchenyi-tér), Lauber Mihály (Király-utca) és Schneider Mihály (Fü-t) czipezszületeiben. Felülizeték és ajándékok a jótékony czél érdekében közönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kellemetlen idő esetén a multság 8 nappal később tartatik meg.

Gyilkossági kísérlet Pécsen. Jankovits Ferenc, egy Pécshez közel fekvő faluban nőül vette egy jómódu földművelő leányt. Más fél évig jól éltek együtt. De utóbb össze estek s 1886. ápril havában az asszony elhagyta férjét, Pécsen szolgatibba állt. Jankovics utána ment és visszajövetére akarta bírni, de az asszony nem hajlott a szóra. Másnap véletlenül találkoztak az utcán, ahol Jankovics forogópisztolyból feleségére lött. A pécsi törvényszék vádlottat gyilkossági kísérlet miatt 3 évi fegyházra ítélte. A kir. tábla esatlakozva a védő: Áronffy Rókus ügyvédjelöltnék érveléséhez s azokat teljes mérvben érvényre emelve, a cselekményt szándékos emberölés kísérletének minősítvén, vádlottat másfél évi börtönrre ítélte.

Katonai lóvásár. A közös hadügy-minisztérium hozzájárulásával a hadsereg lövészlegelének fedezése végett az idén a katonai lóvásár Pécsen szeptember 30-án fog megtartatni.

A siklósi községi polgári iskola I.—IV. osztályába a beírások f. é. szeptember 1—3. napján eszközöltetnek. Ezen iskola a gimnáziummal és reáliskolával parhuzamosan halad, a mennyiben a latin és francia nyelvek, mint rendkívüli tárgyak, előadtnak, s így az átlépet a polgári iskolából a középiskola következő osztályába megtörténhetik. Kértemek az érdekeltek szülők és gyámok, hogy gyermekeikkel az igazgatóságnál jelentkezzenek.

Ünnepély. Szigetvár városa az idén különös fénytel fogja megülni a Zrínyi-ünnepet. A város Eötvös Károlyt kérte föl alkalmi beszéd tartására, a ki ezt megígérte.

Fürdői tudósítás. Harkány, 1886. aug. 26. Fürdővendégek száma a mai napig 1771 személy; 1885-ben fürdővendégek száma volt ugyane napig 1495 személy. Átutazó vendégek száma mai napig 5240 személy; 1885-ben átutazó vendégek száma volt ugyane napig 4566 személy.

A vasári munkásünet. A magyar kereskedő ifjak orsz. szövetsége a vasárnapi munkásünet érdekében felhívást küldött szét az ország összes keresk. ifjusági egyleteinek, melyben hivatkozva a szövetség által ez ügyben a képviselőházhhoz beadott kérvényre, felhívja az illető egyesületeket, hogy e fontos ügyet mielőbb tárgyalják és nyújtsanak be kéredelem nélkül hasonló kérvényt a képviselőházhoz, utalva abban a már benyújtott kérvényre. Kérjük fel továbbá küldöttileg városok vagy kerületi orsz. képviselőjét arra, hogy a kérvényt a képviselőház pártolják, kérjük fel az illetékes törvényhatóság fejet: intézkedjen az iránt, hogy az illető képviselőtestület is támogassa a kérvényt írásbeli föltérjesztéssel a képviselőház előtt, végre kérjük föl az ottani kereskedelmi és iparos-testületet, hogy a beadványt kérvényileg támogassák.

Kirándulás Párisba. Mint értesültünk a m. kir. államvasutak városi menetgy-iródaja f. é. szeptember hó 18-án társas kirándulást rendez I. és II. oszt. kocsi-kból álló különvonattal Bécs, Salzburg, München, Stuttgart, Arricour-on át Párisba

s pedig akként, hogy az egész utazás tartamára terjedő kitűnő ellátás és elszállásolási gondoskodni fog. A Párisban való tartózkodás egy hétre terjed, a visszautazás pedig feloszolva történik Svajcon és Aribergen át. Az ezen kirándulásra vonatkozó menettéri jegyek árai — a programszert teljes ellátás és elszállással együtt az I. osztályban körülbelül 180 frt és a II. oszt.-ban 140 frtot tesznek. Bővebb felvilágosítás említtet irodában kapható, hol részletes programok is néhány nap múlva fognak kiadtni.

Uj czélszerű tanszer. Az újabb tanterv nagyon helyesen súlyt fektet arra, hogy első sorban a gyermek szülőföldjét ismerje meg s csak azután térjen át az ország és a világrészek ismertetésére. Helyes földrajzi oktatás csak jó földtekék, térképek, atlaszok által lehetséges. Tekintetbe véve a földrajzi oktatásnál azt, hogy a gyermek első sorban is szülőföldjének földrajzi sajátosságait ismerje meg: üdvözölünk a tanszerterén mindolyan újítást, mely e követelménynek megfelel. Ilyen tanszer pedig az, a vallás- és közoktatási m. kir. minisztérium által is ajánlott általános iskolai atlasz, melyet Méhner Vilmos könyvkiadó Budapestnél ad ki, mely biamlatlan olcsóságával (36 kr.) és diszes kiállításával fogva hivatva van arra, hogy a földrajzi oktatás jelentékeny segédeszközé váljék s a gyermek kedvét a földrajz tanulására serkenesse, a mit már azaz is elér, hogy minden megyére nézve tekintettel van a kiadó, a mennyiben az illető megyebeli tanuló saját megyéjét találja az első lapon az atlaszban, és pedig olyképp vannak a megyei térképek készítve, hogy minden járás és városi terület külön színen van feltüntetve. De nemcsak atlaszba kötvé, hanem külön-külön is kapható egy megyei térkép, még pedig hallatlan olcsó áron, csupán 8 krajczárért, sőt tömeges megrendelésnekül iskolák részére az illető iskola szegény sorsu gyermekek számára ingyenpéldányokat is kap. A legmelegebben hívjuk föl a szülők, tanítók és iskolai hatóságok figyelmét a jeles kiadványra.

Megjelentek. A pécsi jogakademiai tan- és órarendje a jövő iskolai év első feléről, — s a Szent család című képes népműve az 1887. évről (IV. évfolyam). Az utóbbit „két pécsmegyei plébános“ szerkesztésével a Pallás adta ki, — ára 30 kr.

Szegénynek és gazdagnak. Igen ritkán fordul elő az eset, hogy valamely gyógyszer gyorsan hódítja meg a piacot s úgy az orvosok, mint a laikusoknál osztatlan elismerésben részesül. Lippmann karlsbadi pezsgő-porai, melyek a karlsbadi asványvízek forrasterményei segítségével készítettnek, ama ritka gyógyszerek közé tartoznak, melyek híre igen rövid idő alatt rendkívüli — és tegyük hozzá — hogy teljesen jogosult is volt. Lippmann karlsbadi pezsgőporai különösen bármily okból eredő emésztési nehézségeknél kitűnő hatással alkalmazhattnak és aki egyszer az ártalmatlan szert használta, mindenkor használatban fogja tartani.

Megjelent! Várady Ferenc „TÖVISEK“ című verses műve megjelent s kapható Pécsen minden könyvkereskedésben. Ára 1 frt.

A közönség köréből. Köszönet-nyilvánítás Pecs szab. kir. város mélyen tisztelt közönségének! Ifju dalárdánk egész könnyűséggel határozta el annak idején, hogy a pécsi orsz. dalártnepélyre versenyezni el fog menni, de mennyire megdöbbent, midőn Pécsre érve, a bevonulásnál látta hosszú sorát csupa nagyvárosi régi híres daleyleteknek, kikkel versenyezni oly könnyelműen kimondotta; — remegett ifju dalárdánk gyengesége érzetében, kezükára volt téve jövője, léte, de visszavonulni már nem lehetett!

És a mélyen tisztelt mértő nemes közönség tudván azt, minő magasatos ezélt tűzött ki dalárdánk magának oly kiesiny városban, — minő akadályokkal, majdnem lehetetlenségekkel kénytelen megküzdni, hogy a művészet, a magyarorsodás eszméjét itt érvényre juttassa és meghonosíthassa! — a jogosan vámi lehetett élvezet, a műszaki képzettség helyett — dalárdánknak buzgó törekvését s magasatos ezéltjét lebegettette szemé előtt; és csak azon körülménynek köszönhetjük azt, hogy a pécsi nagyerdemű művelt közönség nem érdemelt tetszésnyilvánításával, rokonszenyével kegyeskedett minket többszörösen kitüntetni.

Ezen kiváló kegy a pécsi mélyen tisztelt nemes közönség részéről új életerőt, új bátorságot öntött szerény ifju egyletünkbe, — ujjal erővel fogunk küzdeni a megkezdett pályán, le fogunk dönteni minden ellenkbe gúrduló akadályt, magasan fogjuk lobogtatni a magyarorsodás eszméje terjesztése felett kibontott zászlókat, és ha sikerülend dalárdánknak a jövőben nagyobb eredményt felmutatni: azt egyedül a legközelebb lefolyt fényes, felejtethetlen pécsi dalártnepély alkalmával nekünk

kegyesen juttatott tetszésnyilvánítás, rokonszenyűk bátortásának fogjuk köszönhetni. Legmélyebb hódoló alázattal mond felhát forró köszönetet a pécsi nemes közönségnek bátortó kegyéért a báttaszéki dalárda.

Irodalom. Megjelentek Ráth Mórál Budapesten. Életéből. Igaz történetek. Örök emlékek. Humor. Utóirat. Irta: Jókai Mór. Harmadik füzet. Ára: 40 kr.

Háború és béke. Történelmi korrajz. Irta: Gróf Tolstoj Lev. 9 ik füzet. Ára: 60 kr. Washington élete. Sparks Járd utai. Czuczor Gergely. Ára: 80 kr.

Az Egyetemes Regénytár második évfolyama most indult meg Ohnet György, a Bánya szerzőjének „A Croix-Most grófnők“ című kitűnő regényével, mely semmiben sem áll mögötte a világhírű szerző előbbi műveinek, lélekeltan festés és megkapó jelenetek tekintetében pedig felül is múlja azokat. A Budapesti Singer és Wolfner cég, az Egyetemes Regénytár kiadója, a mű kiadásával is csak újabb bizonyítékát adta annak a kiváló műgondnak, melyet ez annyira sikeresnek bizonyult vállalatra fordít. Nem kevesebb, mint tizennyolcz kötet jelent meg az első évfolyamban s oly irók mint Ohnet, Feuillet, Conway, Peyrebrune, Eckstein, hazai jelesekül közöl Mikszáth Kálmán, Tolnai Lajos, Petefi István, Beniczkyiné Bajza Lenke, vannak benne képviselve csupa válogatott művekkel, melyek már egy egész nemesak külöleg diszes, de belső értekel is bíró kis házi könyvtár képeznek. Mindez kellő biztositókat nyújt arra, hogy az új folyam is teljesen meg fog felelni a várakozásnak s hogy a község tovább is hathatós pártfogásában fogja részesíteni e derék vállalatot, mely egy a nyújtott művek kitűnőségénél, mint a könyvek diszeségénél és olcsóságánál fogva valóban légazot pótol s egy rég érzett szükségletet elégített ki. Egy-egy piros vászonba kötött, csinos kötetnek az ára 50 krajczár. Meleg ajánlunk a kitűnő vállalatot olvasóink figyelmébe — bizony e piros könyvek egy esalában se hiányozhatnak!

Az „Ország-Világ“ 34-ik (aug. 21-iki) száma Kovács Pál, a napokban elhunyt veterán író arcképével és életrajzával kezd meg képei és közleményei hosszú sorát, E közleményei a következők: Pásztoról a „Vadrózsa“ című szép költemény, Bródy Sándortól a „Színészvén“ regény folytatása, Raoul Chélandtól, a francia származású írótól „Egy külön gondolat“ című igen érdekes elbeszélés; Szamosi József Kovács Sándor a történelmi kiállítás ismertető behatán, melyhez több kép is van s különösen érdekes a „Budavár ostroma 1686-ban“ című, mely egykoru rajzok után van rajzolva; Petefi István folytatja Püzdölő történetét s ezuttal a Margitszigetről veszi tárgyát, Pilyórtól, a nem rég elhunyt festőtől is van egy cikkek, arcképpel s a művész egy híres műveinek: Wallenstein Egerbe vonulása — a bemutatásával. Ezeknél van két csinos vers Kis Gyulától, Gy. Manpassanttól „Gyöngyike kisasszony“ című elbeszélés folytatása s végül a heitárcza Székely Huszártól és a rovatok, a több csinos genre-kép.

Előzetési feltevések: január—decemberig 10 frt, január—júniusra 5 frt, július—szept. 5 frt 50 kr., július—decemberre 5 frt. Az „Egyetemes“ elvált: egész évre 28 frt, félve 14 negyedévre 7 frt, frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előzetési pénzek a Pallás irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti-utca 6. sz.

Uj élet pezsdül már a legközelebbi napoktól kezdve a politikai és társadalmi téren. Megindultak az országgyűlés tárgyalásai, hazatérnek a fűrdőhelyeken nyaralók, megújíssulnak a színházak és kaszinók, egymást váltják föl a gazdasági kiállítások, versenyek, futtatások, stb. Ily időszakban a művelt magyar közönség nem nélkülözheti egy jó szerkesztett napilapot, mely — mint a Pesti Hirlap — mindenre kiterjeszt figyelmű, bőven és élvezetes módon megírva a nap eseményeit, jól és gyorsan értesít olvasóit nem csak az itthon de a külföldön történetekről is, s amellett, hogy hű krónikása a lapnak; amellett, hogy vannak oly speciális rovatok, melyek egy más magyar lapnál sem találhatók föl (elég csak a Tisztelt Házból című kitűnő országgyűlési karezeteket említenem, melyeket Mikszáth Kálmán ír), még hetenként három közhasznú melléklet is közzöl; ezek: „Keresztési Ujság“ minden szerdán, „Házi Tanácsadó“ minden esütörtökön és „Gazdasági Ujság“ minden pénteken ad hetenkint külön zeneműleket, évenként 60—70 zenedarabbal. Hogy letőbb tárgyát, csevegést, színházi hírt stb. közöl az már rég ismert dolog. Nem esoda, hogy ily tartalmu s a politikát illetőleg minden pártól független lap hazánkban eddig példátlan gyors virágzásnak indult s ma több mint huszezer példányban jelenik meg. Persze, nagy része van ebben a diszes kiállításnak és a lap nagy olcsóságának is (egy hóra 1 frt 29 kr., negyedévre 3 frt 50 kr.) Az előzetési pénz a Pesti Hirlap kiadóhivatalához (Budapest, V. Nárcz-utca 7. sz.) küldendő. Ugyanemely mutatványszámok is kérhetők: ilyeneket egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Gabona-árjegyzék. Pécs sz. kir. városában 1886. évi aug. hó

21-én tartott heti vásárról.		
Buzza	jó	8 frt 30
	középszerű	8 „ 20
	legálábbvaló	8 „ 10
Készere	jó	6 „ 20
	középszerű	6 „ 10
	legálábbvaló	6 „ —
Rozsa	jó	5 „ 90
	középszerű	5 „ 80
	legálábbvaló	5 „ 70
Árpa	jó	5 „ 90
	középszerű	5 „ 80
	legálábbvaló	5 „ 70
Zab	jó	5 „ 80
	középszerű	5 „ 70
	legálábbvaló	5 „ 60
Kukoricza	jó	5 „ 80
	középszerű	5 „ 70
	legálábbvaló	5 „ 60
Széna	2	60
Szalma	2	30

NAGY FERENCZ. Ipari-üzemeltető. KIS JÓZSEF. VÁRADY FERENCZ. Ipari-üzemeltető.

Nyílt-tér. Med. Dr. Kellner József homöopathicus orvos lakik Plébánia-köz 2. sz. belvárosi plébániának átellenében.

Ezen rovat alatt megjelent-kért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ügyvédi irodám e hó 16-ika óta ismét előbbi lakásomban — saját házamban — ó-pósta-utca 16-ik szám alatt van. KIS JÓZSEF, ügyvéd.

MATTONI-féle VAS-LÁPSÓ a VAS-LÁPLUG a 3008-telepből Franzensbadban. Kényelmes pótlék LÁPFÜRDŐK helyett. Szer aczél és sorszámos előállításához. CSÁSZÁR-FÖRÖRÜSÖ (Hashajtó). Szétküldés: Mattoni Henrik FRANZENSBAD. Budapest, Mattoni és Wille-nél.

A pécsi nyilvános kereskedelmi KÖZÉPISKOLÁBAN a beírások f. évi augusztus hó 30-án, a kereskedő tanoncok tanfolyamában pedig szeptember 1-én, naponként délelőtt 9—12 óráig, délután 2—4 óráig kezdetnek meg. Az igazgatóság.

Értesítés. Tisztelettel értesítem a n. t. közönséget, miként ügyvédi irodámat f. évi szeptember hó 1-ével iskola-utca 9. sz. a. házba helyezem át.

SZULY JÁNOS ügyvéd. 334. (1—1)

A téli idényre olcsó és jó tüzelőfa szerzhető be most telre leszállított áron Spitzer Adáméval Pécsen, a hal-téren.

Köszönet nyilvánítás. Alulírottak ezennel hálás köszönettelnyilvánítjuk ki, midazon t. ez. testületke rokonnok és ismerősök előtt; kik drága halottunk, Port Tivadar vasuti műhely főnök temetésének f. hó 25-ikén becses résztvételük által adtak kitejlesztés, az elhunyt iránti tisztelettelnek és szere tettüknek. Pécs, 1886. aug. 27. 335 sz. (3—1.) A mélyen gyászoló család.

Nélfelölhetően minden háztartás, vendéglő, kávéház, utazó, magánzó, katona, gyógyszerész stb. stb. számára a legújabb „RAPID“ spiritus-főző-készülék 9 szabályozható lánggal. Fölötte elegáns! Célserű! Olcsó! Nincs bél! Nincs füst! Szagtalan! Könnyű, veszélytelen kezelés! Roppant fűtési erő! 2 liter víz 3 perc múlva forr, ugy hogy bárki mindentféle ételt, kávét, teát, főjást, húst, sültet, tésztát stb. azonnal maga elkészíthet, s e mellett alig használ föl 1 kr. áru spiritus! Nagyon célszerű uton, kirándulásoknál, falun való tartózkodásnál stb. 1 elegáns Rapid-főző-készülék. frt 3.50 332 sz. (24—1.) főnem kanával és szűrővel frt 5.— Kizárólag utávényt vagy az ősszeg előleges beklüldés mellett ily czim alatt megrendelhető. Wiener Commissions- & Exportgeschäft, ANTON GANS, Wien, III, Kolonitz-Gasse 8. P. H.

Hirdetések. A pécs-baranyai központi takarékpénztár bazár-épületeiben f. évi november 1-től bérbe adandó: 1 lakás: 6 szoba, 1 előszoba, konyha, padlás és farkatár; 1 lakás: 4 szoba, konyha, padlás és farkatár. Továbbá 1887. április 1-től 1 fényképzési műterem. Bővebben a fent nevezett intézetnél, vagy háztereménél tudakozható. 335. (6—1)

Elvezetett és elgyngült férfiero Tehetetlenség. Biztos segély! A eszék. ki. szabadal carton zabany nyai bérki is meggyógyíthatja minden káros következmény nélkül, állandóan s gyakran már 2 nap alatt, meg a gyógyításnak látszó s évek óta tartó tehetetlenségét is. Kétes, külsőleg észrevehetlen gyógyász. A legelőkelőbb profess. és orvosi szaklapok a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökösösen kigyógyítottak ezrnek közönségi-íratai, minden évek nékül ajánlják minden szenvedőnek a carbon-zuhany használatát mely állandó sikert biztosít. Teljesen felövezőre használtatástással s legelőkelőbb profess. Dr. Altman C. orvosi vélemény nyilvánításával 5 frt 80 kr. Titoktartás mellett megkötődés, és eszámolás, tartalmazza eredetileg felmért ismeret. A eszék. kir. szabadal carbon-zuhany forrárt: Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 8 262. (0—7)

Ideiglenes diszépület Majláth-tér. Csak 20 napig! Naponként előadás.

ÉDEN-SZÍNHÁZ. Schenk B. igazgatása alatt. Ezen genrebren legnagyobb és legdiszesebb Európai vállalat. 3000 személyt foglal magában. Szombaton és hó 28 és vasárnap augusztus 29. erős zenekar kíséret mellett nagy fény. megnyitó előadás. Elsőrangú látványosságok szinrehozatala. Többek közt:

Cleopatra ünnepélye nagy phantasticus kiállítás díszes, fényes díszítés-sel változásokkal, s ezzel kapcsolatban az óriási tizszeres csodaszökökutak itt még soha nem látott fényben és szin pompában. Tündéres élökepek 20 nő által klasszicus ruházatban előadva vizes-séssel, jégcselvel, transformatiokkal, ruhák a szerek a páriszi Chadelet színház mintá után készülték. Továbbá fellépte a világhírű ventrolquoisto hasbeszélő Mestr Carró urnak élő művészes beszélő és éneklő emberével. Még soha sem volt látható Androídák nagy siker arattak.

Fellépte a változás-művésznök Val'rie kisasszony-nak a phantasticus jelenetben álom és ébredés (villanyvilágításnál.) Schenk B. igazgató személyes fellépte Bűvés és esodavilág. Uj: A díratos Éden, vagy a paradicsom virágos kertje, a zászlóünnepély. Hangverseny az Aeolhár-fán. Ó Felsője I. Ferencz József kedvelt hangszere.

Expositio a föld körül nagy változású jelenet. Végül nagy Apotheosis az 1001 éjbul.

Helyárok a nappali pénztárnál: Páhyó ülés 1 frt 50 kr. — Zártszék 1 frt 20 kr. — Első rangú 70 kr. — Második rangú 50 kr. — Karzat 30 kr.

Helyárok az esteli pénztárnál: Páhyó ülés 2 frt. — Zártszék 1 frt 50 kr. — Első rangú 80 kr. — Másod rangú 60 kr. — Karzat 30 kr. — Katonák Rang nélküli, és gyermekek 10 éven alul felét fizetik.

Az előadások kezdete, melyek szombattól kezdve naponként tartatnak, pont 8 órakor. Pénztárítás 7 és fél órakor. A zenekar játszik 7/8-6. A szin-terem mőri stilyuban díszesen van berendezve. Mély tisztelettel Schenk B. igazgató.

LIPPMANN
KARLSBADI
PEZSGŐ-PÓRA

A karlsbadi ásványvizekből nyert forrás-termények segítségével készítve, tehát ezek minden hatályos anyagát tartalmazzák és minden gyógyító tulajdonait különös érvényre juttatják.

Étvágyat gerjeszt.	Használata kellemes.
Emésztést előmozdít.	Gyomorhajban szenvedőknek Hatása biztos.
	Vade-mecuma
Felülmulthatatlan hasbajító szer.	

Kivételes olcsó és biztos hatással.
Kellemes, olesó, kényelmes.

Egészséges! tehát üditő!
minden esikarólag működő hajtószert, pilula stb. előnyben részesítendő. **Orv. silag ajánlja** gyomor-, bél-, máj-, vese- és hólyag-bajoknak.

Elismert és sokat keresett háziszér.

Emésztési gyengeség vagy megzavart emésztésnél, étvágyhiány, nő életmód által előidéztet gyomor és bél-atonia, nyálkásság és evés utáni rosszullét, kellemetlen felbőfögés, felhúvadás, gyomorhív, gyomorhőgyulladás, — nyomás vagy görcs, — vértudulás, főfájás, szédülés, migraine, vérkedés, aranyér, rendellenes székülés és makacs székrekedésnél. Apróhatárú szer kövérség ellen.

Valódi csak akkor, ha minden adagon a védjegy Lippmann kezevonása látható.

Kapható minden doboz 60 kr. Eredeti doboz 2 frjtával. **minden bel- és külföldi gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben** 2 frt 15 kr. beküldése mellett egy eredeti doboz bérmentve küldetik. 1 dobozról kevesebb nem küldetik.

Központi szétküldés: Lippmann gyógyszer-tára Karlsbadban.

Kapható következő gyógyszerészek uraknál.
Pécsét: Balázs, Kovács és Sipőcz. Baján: Geiger. Eszéken: Dienes, Kaposváron: Babochai, Czollner. Szabadkán: Décsy, Jók. Tolján: Gömbös. Zombor: Galle, Samerborn stb. Tabon: Krebs. Ödön. 120. (0—24)

Ház eladás.

A belváros Király-utca 38. szám a. egy emeletes ház eladó. Ertekezni ugyanott a tulajdonossal.

Bérleti hirdetés.

Kövágó-Szöllős község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a kövágó-szöllősi urbéri jogát képező

korcsma

bolt helyiséggel, italmérsi, husvágási és két országos-vásárnak

helypénzszedési jogával

együtt 1887. évi január hó 1-től kezdve, három egymás után következő évre keresztény vállalkozóknak szabad kézből bérbeadó. Szóbeli vagy írásbeli megkeresések egész f. évi szeptember hó 26-ig fogadtatnak el. A feltételek a községi bíróságnál bármikor betekintheők.

Kövágó-Szöllős, 1886. szept. hó 23-án.

A községi képviselő-testület megbízásából

Vinczen József,

326. (2—1) bír.

Stangl Ede kefégyára

Pécsét, király-utca 29. sz. ajánlja a n. é. közönségnek kiválóan készített

Para-Piasava-féle keféit

(seprűket) sörfözde, hajók, vasutak, gyárak, taktanyák, sátrak, magtárak, kert, udvar és fapadlózat sikálására, nemkülönben havazás elseprésére, mint legalkalmasabbat és minőségéhez képest olcsót.

Ugyiszintén készít mindenféle

gazdászati gép-keféket

rajz vagy minta szerint.

Kiváló gond fordítanak az ügynevezett

bécsi meszelőkre,

úgy, hogy a gyártmány minden tekintetben teljesen egyenlő — ha nem jobb — az ugynevezett bécsi meszelőkkel.

Ezenkívül készít mindenféle szakmába vágó keféket, ecseteket és meszelőket nagy választékban, melyek gyári áron számítottak.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

327. sz. (0—1)

Haszonbérbeadás.

Siklósi járás, Rád község határában, egy jó karban lévő mintegy

400 holdas (1200 ölel) birtok

kellő gazdasági épületekkel ellátva 1887. január 1-től haszonbérbe adandó. A feltételek iránt értekezhetni: **Ruváld József,** a tulajdonosnál Árpád-utca.

Kisebbs tanuló

teljes ellátásra fölvételnek egy jó házból a tanulóknak szellemi és erkölcsi nevelésére kellő figyelem fordítottatik. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 328. sz. (1—1)

Tanulók

egy jó házból teljes ellátásra felvételnek. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 320. sz. (2—2)

Arverési hirdetmény.

Hosszú-Hetény község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint f. 1886. évi szeptember hó 5-én délelőtti 9 órakor H.-Hetényben a község házánál — a község tulajdonát képező

országos vásárjognak

1886. évi szeptember 13-tól 1889. évi szeptember hó 13-ig terjedő 3 évi bértartamra leendő bérbeadására iránt zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár évenként 100 frt o. ért. Bérelni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva meghívotnak.

Az árverési feltételek alulirt községi előjáróságnál betekintheők.

Az előjáróság nevében:

Alsó Katos János,

330. sz. (3—1) bír.

Eladó szőlő!

Szilvási hegyen egy 4 1/2 hold

kitünő karban lévő szőlő

mely átlag 150 akó bort terem évenként,

szép pineze, prészáz

és pineze eszközökkel, hordó és kádakkal az idei (jónak mondható) természettel szabad kézből örök áron eladó.

A szőlő áráról úgy az eladás feltételeiről tudakozhatni **AUSZER JÓZSEF** tulajdonosnál „Szava“ községben; vagy **Mérey Sándornál** pécsi Ullmann bankcézgnél. 325 (3—1)

Leány-növeldei jelentés.

Van szerencsém tudatni a t. ez. szülők- és gyámokkal

hogy 6 osztályú nyilvános joggal felruházott

leánynevelő- és tanintézetemben

Mária-utca 13-ik szám (Majláth-féle ház)

az 1886/87-ik tanfolyam f. é. szeptember hó 2-án fog kezdődni, a beiratások augusztus 30-tól fogva eszközöltetnek.

Együttal tudomására hozom a t. ez. szülők- és gyámoknak, hogy leánykakat már 3 éves koruktól fogadok fel az előkészítő osztályba (gyermekert); ugyiszintén, hogy ez évben is fel fogadok belkölő növendékeket. Az e célból hozzám intézőket szóval vagy levélben tudositom a feltételekről.

Midőn a t. ez. szülők- és gyámoknak az eddig tanúsított elismerésükért köszönetet mondok, magamat kitűnő tisztelettel további kegyeikbe ajánlom.

Pécsét, 1886. augusztus 10-én.

Liebscher Vilma

tanintézet tulajdonos.

1357 sz. 1886.

Arverési hirdetmény.

A siklósi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krausz Ede dr.-foki lakos végrehajtatónak Hitre József és neje Csüme Zsuzsa végrehajtatást szenvedő elleni végrehajtatási ügyében 62 frt tökéketelés és járuléka iránt az árverést a siklósi kir. bíróság területén levő, Viszló községben fekvő, a viszlói 1010. tjkben felvett 1. 1/2 telekre 441 frt, a viszlói 11. sz. tjkben felvett 3553. th. fekvőségnek Hitre Józsefet illető felére 118 frt, 3601. th. Hitre József és Varga János tulajdonát képező egész szőlőre 67 frt ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi november hó 10. napján délelőtti 11 órakor Viszló község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 44 frt 10 kr, 11 frt 80 kr és 6 frt 70 kr készpénzben, vagy az 1881. 60. t. ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Siklóson, 1886. évi június hó 10-ik napján. A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Jeszenszky

310. (1—1) kir. albiró.

HIRDETÉSEK

előnyös áron vétetnek föl a kiadóhivatalban (János-utca 8 sz.)

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy: Felfülmulthatatlan étvágyhiány, gyomor- és gyomor-nyomást, szédülés, hányás, köhögés, gyomorhív, gyomorhőgyulladás, — nyomás vagy görcs, — vértudulás, főfájás, szédülés, migraine, vérkedés, aranyér, rendellenes székülés és makacs székrekedésnél. Apróhatárú szer kövérség ellen.

327. sz. (0—1)

Cs. kir. szab. csement-ragasz nedves falak szárazzá tételére.

Válaszréteg

uj épületekhez.

— Szabadalmaztatott 1878-ban. —

Cs. kir. szab. csement-ragasz-gyár

Bécs, IV., Hechtengasse 4^a sz.

Raktár Pécsét: **Berecz Károlynál.**

5106 szám. k. u. 1886.

A pécsi királyi ügyészségtől.

Árlejtés!

A pécsi kir. ügyészség részéről közhírré tétetik, miszerint a pécsi kir. törvényszéki fogházban, valamint a pécsi, pécsváradai, mohácsi, dardai, siklósi, szent-lőrinczi és sásdi kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott egészséges és beteg raboknak és foglyoknak 1887. évi január hó 1-étől 1887. évi december hó 31-éig bezárólag egy évre, esetleg 3 évre leendő

élelmezése árlejtés

utján bérbe kiadatik.

Az árlejtésre határnapul folyó 1886. évi szeptember hó 22. napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki, mely időre a vállalkozni kívánók alolirtnak hivatalos helyiségbe oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, miszerint az árlejtési feltételek az ügyészségi irodában a szokott hivatalos órák alatt bármikor megtekintheők, — s hogy bánatpénzül 1200 frt vagy készpénzben, vagy tőzsdei árfolyam szerint számítandó állam-kötvényekben előzetesen leendő.

A vállalkozni kívánók egyidejűleg értesítetnek, miszerint:

1. Az összes fogházakban letartóztatottak élelmezése együttesen bérlendő.
2. Az árlejtésre kitézött óra előtt zárt ajánlatok is alolirt által elfogadtatnak, mely ajánlatokban a rendes, valamint a betegek számára kiszolgáltató étadagokért felajánlott ár külön-külön nem csak számmal, de betűvel is kiírandó és kifejeztessek az is, hogy a feltételeknek magát minden kivétel nélkül aláveti.
3. A zárt ajánlat folyó évi szeptember hó 22. napjának délelőtti 9 órájáig 1200 frt bánatpénzzel ellátva a kir. ügyészségi iktatóba adandó be, melynek borítékán kiteendő, „ajánlat a pécsi királyi ügyészség felügyelete alatt álló fogházakban letartóztatottak élelmezése tárgyában“ — a mennyiben pedig az ajánlkozó alolirt előtt ismeretlen volna, — erkölcsi bizonyítványa is az ajánlathoz melléklendő.

Pécsét, 1886. évi augusztus hó 21-én.

Zsolnay György,
királyi ügyész.

329. sz. (1—1)

Legújabb
GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH
vasöntödéje és gazdasági gépjára Budapest.
Raktár: **KRAUTSZAK FERENCZNÉL** Pécsét.
Legjobb
Legelősebb
szerkezetű

„MARGIT“
gyógyforrás,
„MAGYAR SELTERS“
Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalmú kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megőrzi a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg terészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tudóbajokban**, különösen **tüdővérseknel** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiteiben, különösen a leglátogatottabb **Görberdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált — Orvosi tekintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberg, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgy-szervek** általános hurutos bántalmáinál.

Borral használva a legegészségesebb ital!
Édeskuty L. m. k. udvari ásványvíz-kiszárlónál Budapestén.
Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben,